

Нечистъ е изворътъ, отъ дѣто проптичя това проявявано стремление и желание за съединение; мързкы сѫ побужденията за провъзвеждане ужъ на тѣзи свѣтлѫ и спасителнѫ идеи. Азъ знаѣхъ нѣщо отъ тъмнѣтѫ Историѣ на това проявление и то е, което мя смущава дори и ожесточава противу своеокорыстнѣтъ и пакостни въспроизводители и двигатели на това лъжесъединение. Ако обычята може да ви раскажѫ нѣщо, което може да разясни възгледътъ ви по тѣзи чисть.

Негово Прѣвосходителство, генералътъ, погледи чистъ си и каза: има още врѣме, може да ви послушамъ, ако не ся увличяте.

— Въ четири години три пѫти става, какъ ся вдига този въпросъ на лъжесъединението, и все за бѣлѫ и въ пакость на злощастнѣтъ Български народъ. Това е единъ видъ периодическа епидемия, която прихваща, както принцъ нашъ, тѣй и нѣкои отъ привърженитъ и приближенитъ нѣму; този е трети периодъ.

Първыйтъ периодъ, най-тежкиятъ, но и най-малко извѣсътътъ, бѣше подиръ несполучливътъ усилия на Князя да побори либералнѣтѫ партиѣ въ странѣтѫ. Въ началото на либералното министерство, отъ особенныйтъ кабинетъ на Н.В.-ство испѣкъ въпросътъ на мнимото съединяване. Беспокойниятъ принцъ налягаше да мине съ войскътъ си на Ихтиманъ или да слѣзе въ Т. Пазарджикъ и да провъзгласи съединението; то бѣ за да ся покаже като въодушевяванъ отъ що-высоки идеи за благото на отечеството и да ся прѣпоржчи прѣдъ народътъ, като рицарь ужъ и бѫдущъ завоеватель; а въ сѫщностъ, — за да замами Народното Събрание, което тогазъ засѣдаваше, и да увлече либералното министерство въ цамисленно-поставенѣтѫ, нему западнѣ, за да опозори и удари кракъ и на двѣтъ тѣзи ненавистни нему тѣла! Дълго е да расправямъ за това, което вече извѣстно знамъ, като прѣдседателъ тогазъ на Народното Събрание; но ще прѣкратиѣ да кажѫ, че това му ся не ваде. — Лъжесъединението излѣзе ялово.

Вториѣтъ периодъ настанѣ слѣдъ прѣвратътъ, когато тържествующиѣ принци видѣ, че Ист. Румелия ся напръщи за извършенното въ Княжеството, той пуснѫ пакъ въ ходъ идеиѣтѫ за съединението; но не отъ желание да ощастливи Бълг. народъ, а като противуядие на причиненото народу зло. Той дѣйствуваще